

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GÜZELLİK VE SAÇ BAKIM HİZMETLERİ

SAKAL – BIYIK TIRAŞI

Ankara, 2014

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
  - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
  - PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. SAKAL BİYİK TIRAŞI.....	3
1.1. Tanımı	3
1.2. Önemi.....	3
1.3. Sakal Bıyık Tıraşında Kullanılan Araç ve Gereçler	3
1.3.1. Sakal Fırçası:	3
1.3.2. Tıraş Kabı:	4
1.3.3. Tıraş Kozmetikleri:	4
1.3.4. Ustura:	4
1.3.5. Jilet:	4
1.3.6. Cımbız:	4
1.3.7. İğne:	4
1.3.8. Buhar Cihazı:	4
1.4. Tıraş Öncesi Tespitler	5
1.4.1. Cilt Analizi	5
1.4.2. Kıl Analizi	6
1.5. Sakal Bıyık Yumuşatma.....	6
1.5.1. Kompresin Etkisi	6
1.5.2. Buharın Etkisi	7
1.5.3. Sabunlamanın Etkisi	7
1.6. Usturanın Kullanılması	7
1.7. Tıraş Sırasında Cilt Germe Yöntemleri.....	10
1.7.1. Cilt Germe Uygulamalarında Hangi Hatalar yapılmamalıdır.	14
1.8. Cilt Üzerinde Ustura Kullanma.....	14
1.8.1 Önemi	14
1.8.2. Ustura Hareketlerinin Uygulanmasında Hangi Hatalar Yapılmamalıdır.	14
1.9. Sabun Köpüğünün Silinmesi.....	15
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	28
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	32
2. SAKAL BİYİK ŞEKİLLENDİRME.....	32
2.1. Tanımı	32
2.2. Sakalın Önemi.....	32
2.3. Bıyığın Önemi.....	33
2.4. Sakal ve Bıyık Çeşitleri.....	33
2.4.1. Sakal Çeşitleri	33
2.4.2. Bıyık Çeşitleri.....	35
2.5. Sakal Bıyık Şekillendirmede Kullanılan Teknikler	38
2.5.1. Tarak ve Makasla Geçişli Kesim	38
2.5.2. Ense Makinesi ile Geçişli Kesim	39
2.5.3. Ustura ile Kazıma	39
2.6. Ense ve Favori Şekillendirilmesi	40
2.6.1. Saç Doğal Büyüme Sınırında Ense Tıraşı Bitiminin Saptanması.....	40
2.6.2. Saç Doğal Büyüme Sınırı Dışında Ense Tıraşı Bitiminin Saptanması	41

2.6.3. Favori Şekillendirme	41
2.6.4. Ense ve Favori Şekillendirilmesi Alıştırma Uygulamaları	44
2.7. Sakal Bıyık Şekillendirme Uygulamasında Dikkat Edilecek Noktalar	50
2.8. Kullanılan Araç-Gereçler	51
2.8.1. Araç-Gereç Hazırlamada Dikkat Edilecek Hususlar	51
UYGULAMA FAALİYETİ	52
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	56
MODÜL DEĞERLENDİRME	60
CEVAP ANAHTARLARI	61
KAYNAKÇA	62

AÇIKLAMALAR

ALAN	Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri Alanı
DAL/MESLEK	Saç Bakımı - Kuaförlük
MODÜLÜN ADI	Sakal Bıyık Şekillendirme
MODÜLÜN TANIMI	Sakal bıyık şekillendirme ile ilgili bilgilerin verildiği öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Cilt bakım kozmetikleri, saç ve cilt analizi modüllerini başarıyla bitirmek.
YETERLİK	Sakal bıyık şekillendirme ile ilgili yeterlilikleri kazandırmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç; Gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında sakal bıyık şekillendirmeyi tekniğine uygun uygulayabileceksiniz. Amaçlar; 1. Sakal bıyık tıraşını tekniğine uygun uygulayabileceksiniz. 2. Sakal ve bıyığı tekniğine uygun şekillendirebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Sakal ve bıyık şekillendirme için gerekli araç-gereçler.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Her öğrenme faaliyeti sonunda verilen çoktan seçmeli ve boşluk doldurma değerlendirme soruları ve uygulamalı sorularla ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Yaptığınız uygulamaların sonunda performans testi ile kendinizi değerlendirebileceksiniz. ➤ Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Erkeklerin bakımının göstergesi olan sakal, bıyık tıraşının yapılması bazı incelikler gerektirir. Bu işlemler cilt üzerinde keskin aletler kullanılarak yapıldığı için sakin ve becerikli bir el ister. Her kişide farklılık gösteren cilt ve kıl yapısı tıraşta önemli etkenler olup bunların doğru teşhisi başarıyı artıracaktır. Bu modül ile başarılı tıraş uygulaması için gerekli olan bilgiler verilmiştir.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, sakal ve bıyık tıraşını tekniğine uygun uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Berber salonlarını gezerek sakal bıyık tıraşını nasıl yapıldığını gözlemleyiniz ve gözlemlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. SAKAL BIYIK TIRAŞI

1.1. Tanımı

Uzayan sakal ve bıyığı çeşitli tıraş kozmetikleri ve kesme araçları kullanarak sakal ve bıyığın ciltten tamamen kazınarak temizlenmesi ya da kısaltılarak şeklini koruma amacıyla yapılan işe sakal ve bıyık tıraşı denir.

Sakal ve bıyık tıraşı iki şekilde uygulanır.

- Uzun kullanılan sakal ve bıyığın uzadıkça şeklinin korunması amacıyla tarak ve makasla kısaltılarak yapılan tıraş.
- Sakal ve bıyığı ustura ile tamamen temizleyerek yapılan tıraş.

1.2. Önemi

Berberlik mesleği insan güzelliği ve sağlığı açısından çok önemli bir meslek dalı olmakla beraber en önemli ve zor bölümü sakal bıyık tıraşındır. Her kişide farklılık gösteren cilt tipi, hassasiyet durumu ve kıl yapılarından dolayı müşterinin canını acıtmadan, kesik oluşturmadan, tıraş sonrası oluşabilecek kıl dönmesi (batık), sivilce ve infeksiyon oluşumuna sebebiyet vermeden, rahat, kusursuz bir tıraş yapabilmek için gerekli temel bilgiler ve teknik uygulama becerisi çok iyi öğrenilmelidir.

1.3. Sakal Bıyık Tıraşında Kullanılan Araç ve Gereçler

1.3.1. Sakal Fırçası:

Sakal tıraşında sakalları köpürtme amacı ile kullanılan kıl uzunluğu orta boylarda, yumuşak, kolay temizlenebilen, doğal kıllardan özel olarak üretilmiş fırçalardır. .

1.3.2. Tıraş Kabı:

Metal, porselen, plastik malzemelerden üretilen kâse şeklindeki kaplardır. Sakal tıraşında içine sıcak su konularak sakal fircasını köpürtmek amacıyla kullanılır. Kolay temizlenmesi ve kırılma riskinin az olması nedeni ile plastik kaplar tercih edilir.

1.3.3. Tıraş Kozmetikleri:

Sakal tıraşında tıraş köpüğü, tıraş losyonu, nemlendirici krem, pudra kullanılır (Bkz. Cilt bakım kozmetikleri mod.).

1.3.4. Ustura:

Günümüzde kullanılan usturalar ağızına jilet takılan açık usturalardır. Kesici ağız yoktur. Ağız kısmında bulunan jilet kanalına yarım jilet takılarak kesiciliği sağlanan kesme aracıdır.

1.3.5. Jilet:

Usturaya takılmak üzere üretilmiş paket halinde satılan tek kullanımlık tıraş bıçaklarıdır. Her müşteride yeni jilet kullanıldığı için sağlık açısından kullanımı uygundur.

1.3.6. Cımbız:

En kısa kılları iyi tutabilen, batıkların çıkartılmasında kullanılan ince uçlu kıstıraçtır.

1.3.7. İğne:

Tek kullanımlık ince uçlu iğnelerdir.

1.3.8. Buhar Cihazı:

Buhar cihazı, buharı sis kıvamında cilde yoğun olarak veren cihazdır.

Buhar cihazı, saf su koyulan cam kavanoz, buhar püskürtme borusu ve cihazın yerleştirildiği tekerlekli buhar makinesi ayağı parçalarından oluşur. Buhar cihazı berber salonlarında cilt bakımı uygulaması ve sert sakalların yumuşatılması amacıyla kullanılmaktadır. Buhar cihazının üç ayrı etkisi vardır. Bunlar sis etkisi, ozon etkisi ve aroma terapi bakım etkisidir.

- **Sis etkisi:** Vapazon buharı normal su buharından farklıdır. Su kavanozu içinde bulunan rezistans suyu kaynatarak yoğun buhar oluşmasını sağlar. Buhar, püskürtme borusundan geçerken her buhar zerresine aynı elektiriği yükler. Aynı elektrik yükü birbirini ittiği için zerrelerin bir araya gelmesi önlenir. Böylece cihaz buharı sis akımı halinde verir. Sis etkisi cildi yumuşatır, nemlendirir, cilt gözeneklerini açar ve kan dolaşımını hızlandırarak cildin beslenmesini sağlar.

- **Ozon etkisi:** Ozon dezenfekte için kullanılan bir oksijen formudur. Üç oksijen atomunun birleşmesi ile oluşur. Buhar cihazına yerleştirilmiş ozon üreticisi bulunur. Cildi dezenfekte etme amacıyla kullanılır.
- **Aroma terapi bakımı:** Püskürtme borusu ucunda bulunan keçeyle cildin özelliğine göre aromatik yağlar damlatılır. Sıcak buhar keçedeki yağ zerrecikleri ile karışarak cilde etki eder. Ayrıca bazı buhar cihazlarının kavanozunda bitki bölmesi bulunmaktadır. Bu bölmeye bitkiler konularak buharla birlikte aroma terapi bakımı aynı anda yapılmış olur.

1.3.8.1. Buhar Cihazı Kullanımında Hangi Hatalar Yapılmamalı

- Buhar cihazına musluk suyu koymayınız.
  - Musluk suyunda bulunan kalsiyum mineral birikintileri cihazın içinde zamanla birikerek cihazın bozulmasına neden olur.
- Buhar cihazının su haznesinde kaynar su varken soğuk su ilavesi yapmayınız.
  - Cihaz patlayabilir.
- Müşterinin yüzüne 30cm'den yakın buhar vermeyiniz.
  - Cilt yanabilir.
- Müşterinin gözlerini koruyunuz.
  - Göz çevresi hassas ve incedir. Buhar zarar verebilir. Nemli pamuk pedler ile kapatılmalıdır.
- Cilt yüzeyinde kılcal damarlar görünen müşteriye buhar verilmez. Sıcak buhar damarları genişleterek çatlamasına neden olur.

1.4. Tıraş Öncesi Tespitler

1.4.1. Cilt Analizi

Sakal tıraşından önce cilt analizi, kullanılacak kozmetikleri belirlenmesi, tıraşın ciltte nasıl bir etki yaratacağının saptanması bakımından önemlidir. Özellikle müşteriye kozmetiklere, metale alerjisi olup olmadığı gibi soru yöneltilerek cildin hassasiyet durumu tespit edilmeye çalışılır. Hassasiyet durumu söz konusu olduğunda, alerjik malzemeleri kullanmadan, uygun tıraş yöntemini (tarak ve makas, tıraş makinesi kullanarak veya kozmetik kullanmadan tıraşlama) uygulanmalıdır.

Tıraş yapılacak bölgede sivilce, ben, yara gibi tıraşa engel olacak oluşumlar tıraştan önce tespit edilmelidir. Bu nedenle tıraş sırasında bu noktalara ustura değmesi için sabunlamadan sonra bu noktalardaki köpük parmakla alınarak işaretleme yapılmalıdır ki bunlar ustura ile kesilerek ciddi yaralanmalar oluşturmasın.

Kişide bulaşıcı cilt hastalıkları varsa müşteriye incitmeden kibar bir dille 'yapacağımız uygulama ile rahatsızlığınızın şiddetini artırabilir' diyerek uygulama yapılmamalıdır. Eğer müşteri ısrar ediyor ise kişiye özel araç-gereçler çıkartılarak her tıraşta kendi malzemesi kullanılmalıdır.

1.4.2. Kıl Analizi

Sakal tıraşından önce kıl yapısı incelenmelidir. Kıl sıklığı, kıln sertlik derecesi, kıl batıkları, kıln çıkış yönlerine bakmalıyız. Kılların sertliğini elle dokunarak tespit ederek sertlik derecesine göre yumuşatıcı işlem uygulanır. Sakallar yumuşak ise kompres uygulamasına gerek yoktur ve doğrudan sabunlama yeterlidir.

Tıraş edilecek kısmın her tarafına bakarak kıl çıkış yönlerini, parmaklarımızla cildi gererek batıkları tespit edebiliriz. Kılların çıkış yönlerine göre ustura kullanılmak zorunludur. Çünkü kıllar ters yönde tıraşlandığında müşterinin canı yanarak rahatsız olur. Ayrıca kılların yanlış yönde tıraş edilmesi kılların çıkış yönlerinin sapmasına neden olarak kıl batığına sebebiyet verebilir. Yüzeye çıkamayan kıl deri içinde uzayarak orada yağ birikintisiyle beraber sertlik oluşturur ve bazen de kıl batıkları iltihaplanabilir. Bu nedenle kıl batıklarının cilt sorununa dönüşmeden tespit edilip steril cımbız ve iğne kullanarak deriye zarar vermeden çıkartılmalıdır. Bu işlemin sakal sonrası yapılması daha uygundur. Çünkü tıraş öncesi cilt tahriş olacaktır ve sabunlama, tıraşlama işlemleri batık çıkartılan hassaslaşmış noktayı daha da tahriş edecektir. Ayrıca tıraş sonrası batıklar daha rahat tespit edilip, cilt yumuşadığından dolayı batıklar daha kolay çıkarılacaktır.

Batık kıllar steril iğnenin ucu ile çok dikkatli olarak batık kıln ucu deriden çıkartarak cımbızla çekilir. Bölgeye antiseptik sürülür. Bunun için becerikli ve sakin bir el gerekmektedir. Eğer sakaldaki batık kıllar derin, iltihaplı, yara şekline dönüşmüş ise berber müdahale etmeyerek müşteriyi hekime yönlendirmelidir.

Burun ve kulak kılları var ise mutlaka makasla temizlenmelidir. Bunu yaparken kıllar çekilmemeli, aksi takdirde kişinin canının çok yanmasına ve kıl dibinin iltihaplanmasına neden olunabilir. Bu işlem tıraşın tamamlayıcısıdır.

1.5. Sakal Bıyık Yumuşatma

Bir tıraşı acısız ve hoş hale getirmek için, yüz cildi ve sakal hazırlanmalıdır; cilt gerilmeli ve kıllar dikleşip şişmelidir. Cildin hassasiyetine ve sakalın sertliğine göre ön hazırlık sıcak kompres uygulayarak veya buhar vererek ve sakalı mutlak surette tıraş kozmetikleriyle köpürterek kıl yumuşatma işlemleriyle başlar.

1.5.1. Kompresin Etkisi

Sakal bıyık tıraşında kompres sıcak veya soğuk su ile ıslatılan nemli havlunun cilde bastırılmasıdır. Sıcak kompres tıraştan önce kan dolaşımını hızlandırmak, gözenekleri açıp kirleri çıkarmak, cilt ve kılları yumuşatmak amacıyla uygulanır. Soğuk kompres ise tıraştan sonra gözenekleri sıkıştırma, kızarıklıkları giderme, cildi rahatlatma amacıyla uygulanır. Isı kaybının önlenmesi için bu işlemler çabuk yapılmalıdır ama havlu çok sıcak cilde konmamalıdır, cilt yanabilir. Kompresin hemen sonrasında cilt soğumadan sabunlama işlemi yapılmalıdır.

1.5.2. Buharın Etkisi

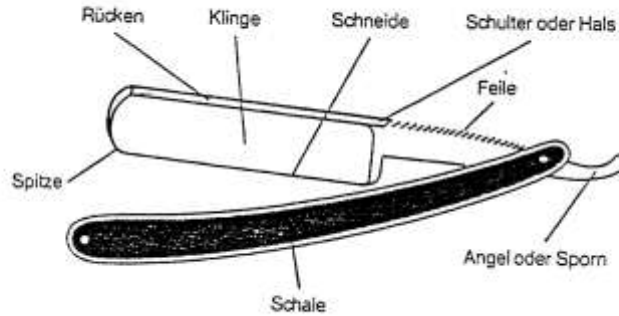
Saç ve sakal tıraşında kullanılan buhar cihazı aynı kompres gibi tıraş öncesi kılları ve cildi yumuşatmak, gözenekleri açmak amacıyla kullanılmaktadır. Kılcal damarları yüzeyde olan kişilere buhar verilmemelidir. Cilde çok yakın buhar tutulmamalıdır, çünkü cilt yanabilir.

1.5.3. Sabunlamanın Etkisi

Sabunlama ile sakallar şişer, yumuşar ve dikleşir. Köpük dikilen kılları usturadan kaçamayacak şekilde sarar, suyun buharlaşmasını önler ve cildi kaygan bir tabaka ile kaplar. Sabunlama sırasında sakalların ve fırça kıllarının dişli gibi birbiri, içine girmesiyle bir tür masaj yapılır. Bu fırçalama etkisiyle aynı zamanda cildin ölü tabakasının atılması ve gözeneklerin temizlenmesi sağlanmış olur. Sabunlama yaparken ağız, burun ve kulaklara sabun sürmemeye dikkat edilmelidir. İyi sabunlama yarı tıraştır sözü unutulmamalıdır.

1.6. Usturanın Kullanılması

Ustura eski çağlardan beri kullanılan bir tıraş aracıdır. İlk örnekleri iki parçadan kapanabilir özelliktedir. Kesici ağızıyla birlikte bir bütün olarak paslanmaz çelikten imal edilmiştir. Sürekli bilerek kullanılır. Kesici uç değişmediği için sağlık açısından kullanımı uygun değildir. Günümüzde sağlık bakımından daha güvenli olan jiletli usturalar kullanılmaktadır. Usturanın kesici bölümünde bulunan kanala jilet takılarak kullanılır. Jiletli usturalar her müşteride jileti değiştirilerek kullanılır.

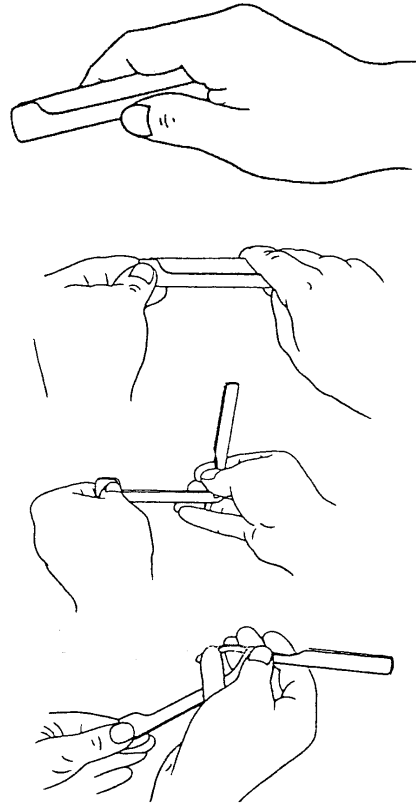

Resim 1.1: Ustura

Tıraş sırasında ustura kolay ve emin olarak kullanılmak zorundadır. Kasılgan duruşlar, emin olmayan hareketler tıraşa yaralanmalarla zarar verir. Ustura kullanma becerisini geliştirmek için bir kimsenin sakalını sabunladıktan sonra jiletsiz ustura ile ustura tutma, el ve bilek hareketleri yaparak deneyim kazanılabilir.

➤ **Usturayı Açma**

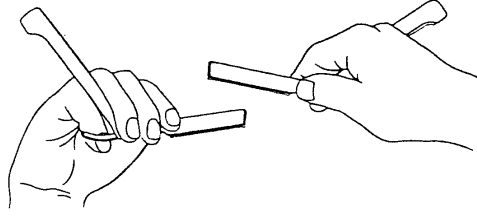
- Kapalı usturayı sağ ele, yüzük parmağının pırazvana (kivrımlı uç kenar) üzerinde duracak şekilde elde tutunuz. İşaret ve orta parmağı bıçağın boynu üzerinde sırtı yakın olacak şekilde durdurunuz.
- Başparmak ile bıçağı kılıf altından tutunuz.
- Usturayı sol elin baş ve işaret parmağıyla kılıfın ön tarafından tutunuz ve sağ elin yüzük parmağıyla hafifçe bastırarak bıçağı açınız.

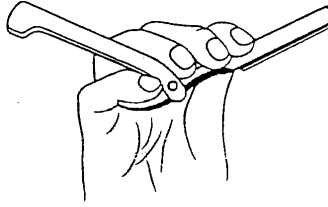
Resim 1.2 : Usturayı açma

➤ **Usturayı Normal Yönde Tutma**

- Sağ elin başparmağını, usturayı bıçağın başlangıcında boyun önünde duracak şekilde tutunuz.
- İşaret, orta ve yüzük parmakları ile bıçağın boynuna bir karşı basınç yaparak hafif yukarı kaldırılmış kılıfı, yüzük parmağı ile küçük parmak arasında tutunuz.
- Küçük parmak tırnağını pırazvanaya yaslanır şekilde tutunuz.

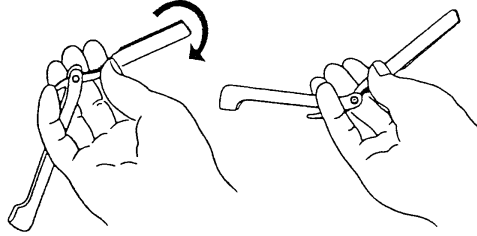
Resim 1.3: Açılmış usturayı tutma

Resim 1.4: Usturayı düz yönde tutma

➤ **Ustura Bıçağını Ters Yönde Kullanma**

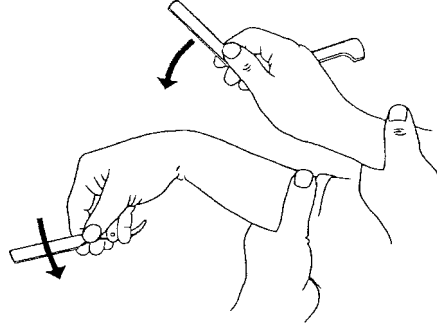
- Usturayı normal yönde tutan sağ elin bileğini, kendi eksenini etrafında avuç dışarı bakacak şekilde döndürünüz.
- Başparmak ve işaret parmağının bir hareketi ile bıçak keskinini, sağa gösterecek şekilde döndürünüz.
- Sonra küçük parmak tırnağını yine pirazvanaya koyunuz.

Resim 1.5: Usturayı ters yönde tutma

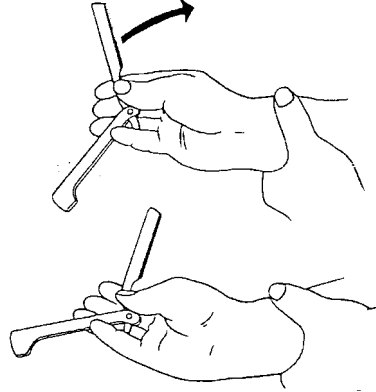
➤ **Usturayı Bilekten Hareket Ettirme**

- **Sola doğru ustura hareketi (doğru yönde)**
  - Bıçağı doğru yönde sağ elle tutunuz.
  - Sol elle, sağ kolun bileğini sıkıca tutunuz.
  - Usturayla el bileğini kullanarak sağdan sola doğru daire hareketi yaparak, bıçağın ucuna çeyrek daire hareketi çizdiriniz.
  - Hareketleri kolla değil bilek hareketleriyle yapınız.

Resim 1.6: Usturayı düz yönde hareket ettirme

- **Sağa doğru bıçak hareketi (ters tutarak)**
  - Bıçağı ters yönde, sağ elle tutunuz.
  - Sol elle, sağ kolun bileğini sıkıca tutunuz.
  - Usturayla el bileğini kullanarak soldan sağa doğru, daire hareketi yaparak, bıçağın ucuna çeyrek daire hareketi çizdiriniz.
  - Hareketleri kolla değil, bilek hareketleriyle yapınız.

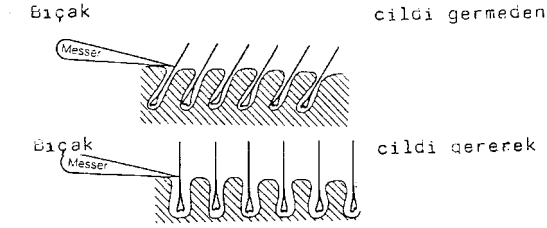
Resim 1.7: Usturayı ters yönde hareket ettirme

Alıştırımayı birçok kez tekrarlayın ve kolu tutmadan yapınız. Hareketin kolla değil bilekle yapılmasına dikkat ediniz. Tıraş yapmadan önce anlatılan alıştırımları tekrarlayınız.

1.7. Tıraş Sırasında Cilt Germe Yöntemleri

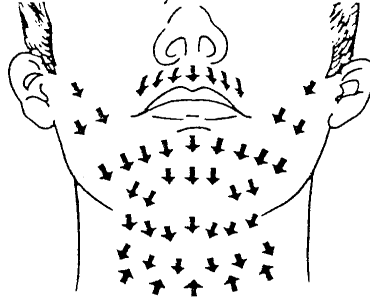
Usturaya kaygan, sağlam bir zemin hazırlamak için, cilt gerilmek zorundadır. Bu bıçağın iyi kaymasını sağlar ve cildin yaralanmasını önler. Cilt doğru olarak gerilirse aynı zamanda ciltten eğri olarak büyüyen sakallar dikleştirilirler ve yeterli derinlikte kesilebilirler.

Resim.1.8: Cildi germe yöntemleri

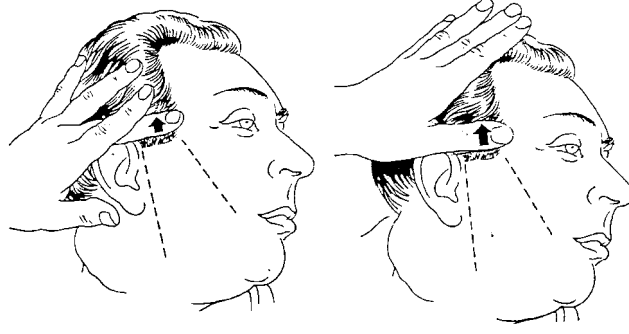
Sakal normal olarak resim 1.9’ da belirtilen yönlere büyür. Tıraş sırasında sakalın her zaman normal yönde büyümediğine dikkat edilmelidir.

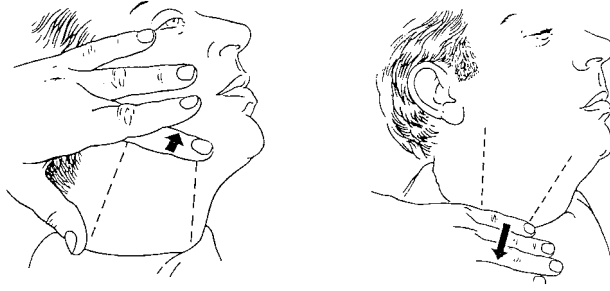
Resim 1.9: Kıl yönlerinin tespiti

Cilt, tıraşın aksi yönünden gerilmelidir. Bıçak genelde sakal yönünde hareket ettirilir. İkinci tıraş hareketinde büyüme yönünün tersine de hareket yapılır buna ‘perdah ’ denilir. Bu perdah hareketiyle, cilt daha pürüzsüz ve parlak hale gelir. Buna halk arasında argo tabirle ‘sinek kaydı’ tıraş denilir. Genelde sol el cildi ustura arkasında gerer. Yalnızca özel durumlarda cilt ustura önünden de gerilebilir. Cilt gerilirken müşterinin dudağına dokunmak müşteriye rahatsızlık verebilir. Cilt germe alıştırmaları için alet kullanılmaz ama tıraş edilmemiş bir erkek model kullanılır.

- **Küt cilt germe konisi (baş, orta ve küçük parmağı koyarak cildi germe)**
  - Sol elin baş ya da orta parmağının yüzün sağ yarısının sakal dibine (bkz. Resim: 1.10) düz koyunuz.
  - Sonra cildi parmakla yukarı doğru geriniz.
  - Koyduğunuz parmağın önündeki yanakta kaygan ve gergin bir cilt alanı oluşan biçiminden dolayı ‘küt germe konisi’ adını alır.

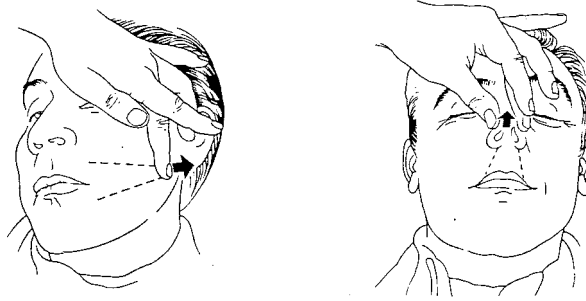
Resim.1.10: Küt cilt germe konisi

Resim 1.11: Küt cilt germe konisi

➤ **Sivri cilt germe konisi (parmak uçlarıyla cildi germe)**

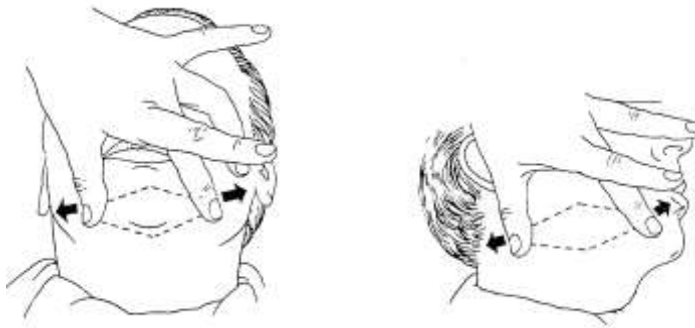
- Sol elin orta ya da baş parmağının ucunu hafifçe bastırarak sol (sağ) yanağa koyunuz.
- Müşterinin ağzının 3-4 cm uzağına (Bkz. Resim: 1.12) sonra parmakla cildi sağ (sola) doğru iyice geriniz.
- Koyduğunuz parmağın önündeki yanakta kaygan ve gergin bir cilt alanı oluşan biçiminden dolayı 'sivri germe konisi' adını alır.

Resim 1.12: Sivri germe konisi.

➤ **Çift cilt germe konisi (orta ve başparmak ile cildi germe)**

- Bu germe tekniği çeşitli tıraş hareketlerinde kullanılır. Bu durumda tipik olan cildin çenede gerilmesidir. Müşterinin çenesini üstten sol elin baş ve orta parmağı ile tutunuz.
- Orta ve başparmağı cilt üzerinde birbirinden ayırarak cildi (Bkz Resim:1.13) geriniz.Bu parmaklar arasında oluşan gergin alana 'çift germe konisi' denir.

Resim1.13: Çift cilt germe konisi.

1.7.1. Cilt Germe Uygulamalarında Hangi Hatalar Yapılmamalıdır.

➤ **Baş dayanağını yanlış ayarlama**

Çok yükseğe ayarlama: Müşterinin boynu serbest kalmaz ve boyun cildi yeterince gerilemez.

Çok alçak ayarlama: Müşterinin başı çok arkaya yatar ve rahatsız eder.

➤ **Sakal büyüme yönünü dikkate almama**

Cilt yanlış yönde gerilebilir.

➤ **Cildi tıraş yönüne doğru germeme**

Sakallar dikleşmez, aksine yatar, kırışiklı bıçakla yaralanmaya neden olur.

➤ **Cilt çok az gerilirse**

Kaygan alan oluşmaz.

Kıllar yeterli açıda dikleşmez, bıçak kaymaz .

1.8. Cilt Üzerinde Ustura Kullanma

1.8.1 Önemi

Müşterinin canını acıtmadan sonuçta aynı oranda kaygan bir cilt elde etme, usturanın kullanımına bağlıdır. Usturayı doğru kullanmak için, usturayı tutma becerisi ve tıraşta cilt germe yöntemlerini önceden yeterli alıştırmalar yaparak beceri kazanılmalıdır. Özenli bir işlem ve daima sakalın tüm kısımlarını kavramak için tıraş, düzenli bir bıçak hareketi sırasıyla yapılmalıdır.

1.8.2. Ustura Hareketlerinin Uygulanmasında Hangi Hatalar Yapılmamalıdır.

- Cilt yanlış gerilmiş ve germe yanlış yapılmış ise
  - Sakallar yeteri derecede dikleşmez ve kaygan tıraş alanı oluşmaz.
- Cildi gererken müşterinin ağızına dokunmak
  - Müşteri rahatsız olur.
- Usturayı çok dik yerleştirme
  - Tıraş acı verir, cilt tahriş olur ya da yaralanır.
- Usturayı çok bastırma
  - Tahriş ve yaralanmaya sebebiyet verilebilir.
- Usturayı kolla hareket ettirme
  - Tıraş zorlaşır.
- Köpük bıçaktan zamanında temizlenmediğinde
  - Ustura bundan sonraki harekette emin olarak kullanılmayabilir.
  - Bıçaktan köpük damlayabilir.
- Müşteriyle tıraş sırasında konuşma
  - Yaralanma tehlikesi olabilir.

1.9. Sabun Köpüğünün Silinmesi

Müşterinin sakal bölgesine tıraş kremi uygulanarak köpürtülür. Tıraşa, başlangıç noktası olan favorideki köpüğün usturanın sırtıyla (keskin olmayan tarafı) sıyrılıp favori ucunun açığa çıkartılması ile başlanır. Böylelikle tıraşın başlangıç noktası açıkça görülebilir ve sakal dibinin yani favorinin çok yüksekte tıraş edilmesi tehlikesi önlenir. Tıraşlama sırasında usturaya biriken köpük emici bir bezle ya da el üstüne sıyrılır. Uygulamaya rahat bir şekilde devam edebilmek için köpük el üstünde fazla biriktirmemelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

➤ Ortam Hazırlayınız.

- Gerekli araç-gereci hazırlayınız.
- Yeterli aydınlatma sağlayınız.
- Araç- gereç hijyenini yapınız.
- Temiz havlular hazırlayınız.
- Usturaya yeni jilet takınız.
- Sabunlama ve kompres için sıcak su hazırlayınız.
- Kişisel hijyeninizi yapınız.

➤ Müşteriyi hazırlayınız.

- Müşteriyi koltuğa oturtunuz.
- Koltuk ayarlarını müşteriye ve kendinize göre ayarlayınız.
- Baş yaslama yerini, müşteri başını rahatça yaslayacak şekilde ayarlayınız.
- Müşterinin nasıl bir tıraş isteğini öğreniniz.
- Müşterinin yakasını içine kıvrınız.
- Müşterinin baş arkasına, göğüs üzerine, diz üzerine havluları yerleştiriniz.
- Müşterinin başını rahatça geriye doğru yaslayınız.

➤ Cilt analizi yapınız.

- Cilt tipini tespit ediniz (Bkz. Saç ve cilt analizi modülü)
- Uygun tıraş kozmetiklerini seçiniz.(Bkz. Cilt bakımı kozmetikleri mod.)
- Yüzde bulunan sivilce, ben, yara ve benzeri oluşumları tespit ediniz.
- Bulaşıcı cilt hastalıkları tespit edildiğinde gerekli önleminizi alınız.

➤ Kıl analizi yapınız.

- Kılların çıkış yönlerini tespit ediniz.
- Kılın sert ya da yumuşaklığına bakınız.
- Kıl dönmesi olup olmadığını kontrol ediniz.

➤ Sıcak kompres uygulayınız.

- Yaklaşık iki litrelik sıcak suyu küçük olmayan bir kaba koyunuz.
- Kompres havlusunu uzunlamasına bir kere katlayınız.
- Katlanmış kompres havlusunu sıcak suda 1-2 dakika bekletiniz.
- Bezi su damlamayacak şekilde sıkınız.
- Kompres ısıtıcı aleti varsa, katlanmış kompres havlusunu ısıtıcının buhar bölümüne koyunuz.
- Müşterinin arkasında yer alınız.

- Gözlerini kapamasını rica ediniz.
- Kompres havlusunu iki ucundan tutunuz.
- Müşterinin yüzü önünde kompres havlusunu açınız ve çenenin altına koyunuz.

Resim 1.14: Kompres havlusunu koyma

- Burun delikleri açık kalacak, üst dudak ve çene, havlunun içinde kalacak şekilde havlu uçlarını iki yanda yüzün yukarisına doğru çekiniz.

Resim 1.15: Kompres havlusunu bastırma

- Havlu ile cildin iyi temas etmesini sağlamak amacıyla yüzün tüm bölümlerine avuç içiyle birçok kez bastırınız.
- Havluyu etki etmesi için 1-2 dakika bekletiniz.
- Cilt soğumadan kompres işlemini yineleyiniz.

➤ **Sabunlama uygulamasına geçiniz.**

- Tıraş kabının yarısını sıcak suyla doldurunuz.
- Tıraş fırçasını sıcak suya batırıp ıslatınız.

Resim 1.16: Fırçayı ıslatma

- Cilt türüne uygun tıraş kremi kullanılacak ise kremi fırçaya koyarak yüzde köpürtünüz.
- Sabun kullanılacaksa, ıslanan fırçayı döndürüp tıraş sabununa sürerek köpürtünüz.
- Fırçayla dairesel hareketler yaparak çeneden başlayıp yanağa ve boynuna sürünüz.
- Fırçayı yeniden suya batırarak sabunlayınız.
- Köpüğü burun altına dairesel hareketle değil parmağı fırçaya bastırıp incelterek doğru çizgi halinde sürünüz.
- Sabunlama bittikten sonra sivilce, ben ve yaralı yerlerin üstündeki sabunları parmakla alarak işaretleyiniz.

Resim 1.17: Fırçayı inceltme

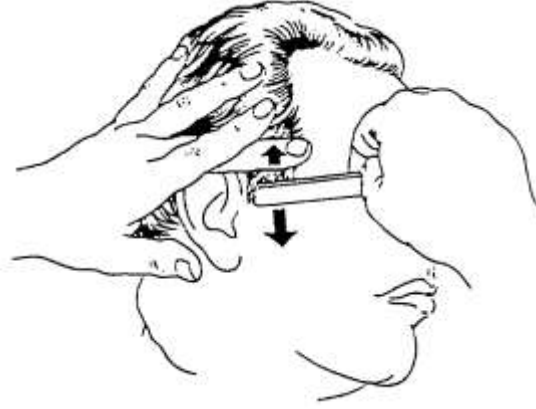
- Sakalın iyice yumuşaması için sabunlamayı 2-3 kez yapınız.
- Tıraş köpüğü kullanılacaksa köpüğü doğrudan el ile sürünüz.

➤ **Tıraş uygulamasına geçiniz.**

• **İlk Tıraş Hareketi: Sağ Yanak Tıraşı**

- Sol elin işaret ya da baş parmağını, sakal dibi üzerine göz açısının biraz yükseğine koyunuz.
- Cildi yukarı doğru gerdiriniz.
- Usturayı doğru yönde tutarak düz bir şekilde sakal dibinin altına yerleştiriniz.
- Hafifçe bastırarak alta eğri biçimde götürünüz.
- Müşteride rahatsızlık hissettiğiniz anda uygulamadan memnun olup olmadığını sorunuz.

Resim 1.18: Sağ yanak tıraşı

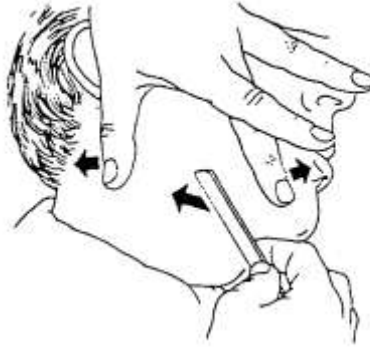
• **İkinci Tıraş Hareketi: Sağ Ağız Açısı Tıraşı**

- Cildi, sol elin orta parmağı ile kulak yönüne doğru geriniz.
- Bıçağı ters tutup eğik olarak hafifçe sağ ağız açısına kadar itiniz.

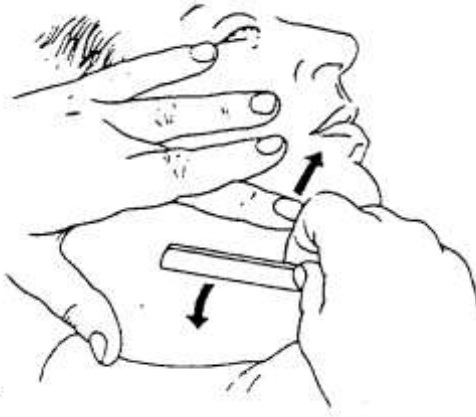
Resim 1.19: Sağ ağız açısı tıraşı

- **Üçüncü Tıraş Hareketi: Sağ Çene Tıraşı**
  - Sağ alt çene üzerindeki deriyi orta ve baş parmakla geriniz.
  - Usturayı germe yapan elin havaya kalkmış işaret parmağı altında çeneden kulak yönüne doğru hareket ettiriniz.

Resim 1.20: Sağ çene hareketi

- **Dördüncü Tıraş Hareketi: Aşağı Doğru Sağ Boyun Tıraşı**
  - Sağ boyun kısmının cildini orta parmakla yukarı doğru geriniz.
  - Usturayla kılların çıkış yönünde tıraşlayınız.

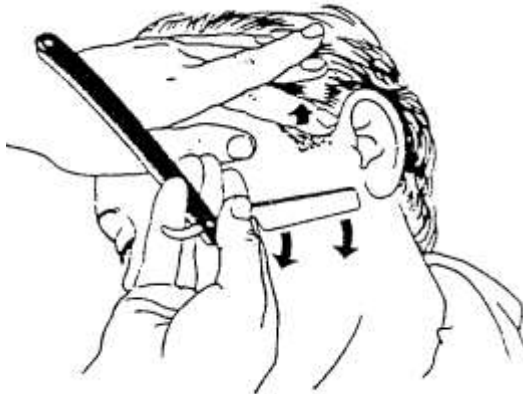
Resim 1.21: Aşağı doğru sağ boyun tıraşı

- **Beşinci Tıraş Hareketi: Yukarı Doğru Sağ Boyun Tıraşı**
  - Sol elin küçük parmağı ile cildi aşağı doğru geriniz.
  - Usturayla kılların çıkış yönünde tıraşlayınız.

Resim 1.22: Yukarı doğru sağ boyun tıraşı

- **Altıncı Tıraş Hareketi: Sol Yanak Tıraşı**
  - Önce, köpüğü yine bıçak sırtıyla sakal dibinden (alt favori) uzaklaştırınız.
  - Sol elin orta ya da baş parmağı sakal dibinin üst kısmına koyunuz.
  - Yukarı doğru gerdiniz.
  - Usturayı düz olarak ters yönde yanağa favori altına koyunuz ve hafifçe bastırarak aşağı doğru tıraşlayınız .
  - Her iki tarafta sakal dibinin aynı yükseklikte olmasına dikkat ediniz.

Resim 1.23: Sol yanak tıraşı

- **Yedinci Tıraş Hareketi: Sol Ağız Açısı Tıraşı**
  - Usturayı doğru yönde tutarak, hafif eğik biçimde sol ağız açısına kadar bir hareket yapınız.

- Sol elin orta parmağı bu sırada deriyi gererken, işaret parmağını hafifçe yukarı kaldırınız.

Resim 1.24: Sol ağız açısı tıraşı

- **Sekizinci Tıraş Hareketi: Sol Çene Tıraşı**
  - Deriyi orta ya da baş parmakla gererek usturayı doğru yönde tutunuz.
  - Germeyi yapan elin yukarı kalkmış işaret parmağı altında kulaktan çeneye doğru hareket ettiriniz.

Resim 1.25: Sol çene tıraşı

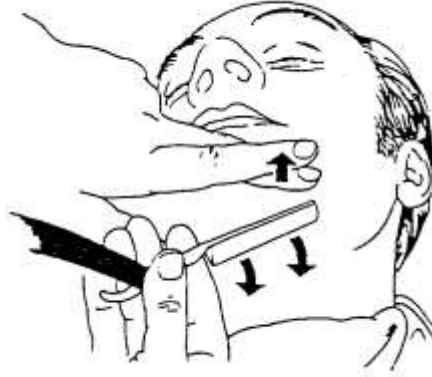
- **Dokuzuncu Tıraş Hareketi: Çene Tıraşı**
  - Müşterinin başını hafifçe yukarı doğru kaldırınız.
  - Çenesini yukarıdan sol elin orta ve baş parmağı ile tutunuz.
  - Cildi iki parmak arasında geriniz .

- Usturayı doğru yönde sağdan sola doğru götürünüz.

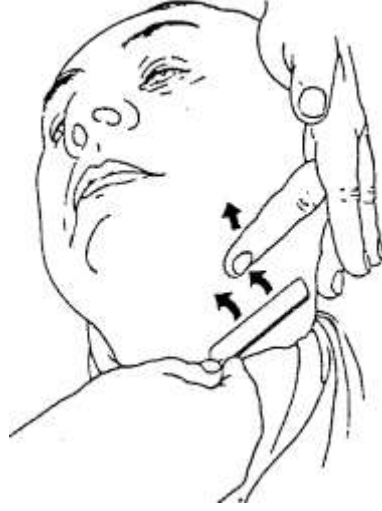
Resim 1.26: Çene tıraşı

- **Onuncu Tıraş Hareketi: Aşağı Doğru Sol Boyun Tıraşı**
  - Aşağı doğru tıraşta, usturayı doğru yönde tutunuz.
  - Sağ el orta parmak ile deriyi yukarı doğru gererek tıraşlayınız.

Resim 1.27: Aşağı doğru sol boyun tıraşı

- **Onbirinci Tıraş Hareketi: Yukarı Doğru Sol Boyun Tıraşı**
  - Yukarı doğru tıraşta usturayı ters tutunuz.
  - Sol elin orta parmağı ile boyun derisini yukarı doğru gerdiriniz.

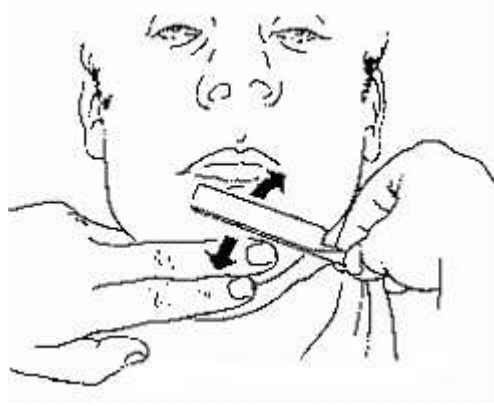
Resim 1.28: Yukarı doğru sol boyun tıraşı

- **Onikinci Tıraş Hareketi: Boyun Ortası Tıraşı**
  - Orta parmakla çenesinin altını tutunuz.
  - Deriyi iyice yukarı doğru gerdiriniz.
  - Sol elin diğer parmaklarıyla müşteriyi rahatsız etmemeye dikkat ederek, usturayı ters yönde aşağı doğru hareket ettirerek tıraşlayınız.

Resim 1.29: Boyun ortası tıraşı

- **Onüçüncü Tıraş Hareketi: Çene Çukuru Tıraşı**
  - Ağız altındaki deriyi orta ya da küçük parmakla aşağı doğru geriniz.
  - Usturayı ters tutarak yukarı alt dudağa doğru hareket ettirerek tıraşlayınız.

Resim 1.30: Çene çukuru tıraşı

- **Ondördüncü Tıraş Hareketi: Bıyık Tıraşı**
  - Müşterinin burnunu başparmak ve işaret parmağıyla burun ucundan tutunuz.
  - Burnu hafifçe yukarı kaldırınız ve müşterinin soluk almasına engel olmayınız.
  - Usturayı ters ya da düz tutarak hafifçe bastırıp, burun deliklerinden aşağı doğru tıraşlayınız.

Resim 1.31: Bıyık ortası tıraşı

- Usturayı düz tutarak müşterinin sağ bıyık kısmını tıraşlayınız.

Resim 1.32: Sağ bıyık tıraşı

- Usturayı ters yönde tutarak sol bıyık kısmını tıraşlayınız.

Resim 1.33: Sol bıyık tıraşı

- **Onbeşinci Tıraş Hareketi: Ağız Açısının Tıraşı**
  - Cildi baş ve orta parmak arasında geriniz ya da orta parmak ucu ile kulağa doğru itiniz.
  - Sağ ağız açısını usturayı ters tutarak tıraşlayınız.
  - Sol ağız açısını usturayı düz tutarak tıraşlayınız.

- **Tıraş sonrası uygulamaya geçiniz.**
  - Kulak ve burun kıllarını temizleyiniz.
  - Müşterinin yüzünü lavaboya eğiniz.
  - Baş arkasındaki havluyu omuz üzerine yerleştiriniz.
  - Giysisini ıslatmadan yüzünü sabun artığı kalmayacak şekilde yıkayınız.
  - Geriye yaslamadan yüzünü kurulayınız.
  - Müşterinin başını geriye yaslayınız.
  - Batık kılları iğne ve cımbız yardımıyla çıkartınız.
  - Bölgeye antiseptik sürünüz.

- **Soğuk Kompres uygulamasına geçiniz.**
  - Yaklaşık iki litrelik soğuk suyu küçük olmayan bir kaba koyunuz.
  - Kompres havlusunu uzunlamasına bir kere katlayınız.
  - Katlanmış kompres havlusunu soğuk suda 1-2 dakika bekletiniz.
  - Bezi su damlamayacak şekilde sıkınız.
  - Müşterinin arkasında yer alınız.
  - Gözlerini kapamasını rica ediniz.

- **Kompres havlusunu iki ucundan tutunuz.**
  - Müşterinin yüzü önünde kompres havlusunu açınız ve çenenin altına koyunuz.
  - Burun delikleri açık kalacak, üst dudak ve çene havlunun içinde kalacak şekilde havlu uçlarını iki yanda yüzün yukarisına doğru çekiniz.
  - Havlu ile cildin iyi temas etmesini sağlamak amacıyla yüzün tüm bölümlerine avuç içiyle birçok kez bastırınız.
  - Havluyu etki etmesi için 1-2 dakika bekletiniz.

- **Tıraş Kozmetikleri Uygulama**
  - Cilde uygunt tıraş losyonunu avuca yeteri miktarda koyunuz.
  - Yüze hafif basınç hareketleriyle tıraş yapılan alana uygulayınız.
  - Yeteri miktarda nemlendiriciyi elleri birbirine sürerek avuç içinde dağıtınız.
  - Nemlendiriciyi yüze hafif masaj hareketleriyle uygulayınız.
  - Müşteriye 'sıhhatler olsun' iyi dileklerinde bulununuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. Cilde uygun kozmetiklerin belirlenmesi, sivilce, ben, yara ve enfeksiyon hastalıklarının tespiti için.....yapılır.
2. Kıl analizinde kıl sıklığı, kılın .....derecesi, kıl batıkları, kılın.....;.....incelenmelidir.
3. Tıraştan önce kılların .....;..... göre yumuşatıcı işlem uygulanır.
4. Tıraş öncesi cilt tahriş olacağından sabunlama, tıraşlama işlemlerinden sonra .....çıkartılması uygundur.
5. Sakal bıyık tıraşında sıcak veya soğuk su ile ıslatılan nemli havlunun cilde bastırılmasına..... denir.
6. Dikilen kılları usturadan kaçmayacak şekilde sarar, suyun buharlaşmasını önler ve cildi kaygan hale getiren..... , usturanın kolay hareket etmesini sağlar.
7. Ustura kullanımında.....duruşlar, emin olmayan hareketler tıraş.....zarar verir.
8. Cilt doğru olarak.....ciltten eğri olarak büyüyen sakallar dikleştirilirler ve yeterli.....kesilebilirler.
9. Ustura genelde sakal yönünde hareket ettirilir. İkinci tıraş hareketinde büyüme yönünün tersine de hareket yapılır buna ..... denilir.
10. Tıraşa, köpük altında kaybolmuş sakal başlangıç noktası olan .....köpük, usturanın sırtıyla sıyrılıp,.....açığa çıkartılarak başlanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme ölçütleri	Evet	Hayır
ORTAM HAZIRLIĞI		
1. Gerekli araç-gereci hazırladınız mı?		
2. Yeterli aydınlatma sağladınız mı?		
3. Araç-gereç hijyenini yaptınız mı?		
4. Temiz havlular hazırladınız mı?		
5. Usturaya yeni jilet taktınız mı?		
6. Sabunlama ve kompres için sıcak su hazırladınız mı?		
7. Kişisel hijyeninizi yaptınız mı?		
MÜŞTERİ HAZIRLAMA		
1. Müşteriyi koltuğa oturtunuz mu?		
2. Koltuk ayarlarını müşteriye ve kendinize göre yaptınız mı?		
3. Baş yaslama yerini, müşteri başını rahatça yaslayacak şekilde ayarladınız mı?		
4. Müşterinin nasıl bir tıraş istediğini öğrendiniz mi?		
5. Müşterinin yakasını içine kıvırdınız mı?		
6. Müşterinin baş arkasına, göğüs üzerine, diz üzerine havluları yerleştirdiniz mi?		
7. Müşterinin başını rahatça geriye doğru yasladınız mı?		
CİLT ANALİZİ		
1. Cilt tipini tespit ettiniz mi?		
2. Uygun tıraş kozmetiklerini seçtiniz mi?		
3. Yüzde bulunan sivilce, ben, yara ve benzeri oluşumları tespit ettiniz mi?		
4. Bulaşıcı cilt hastalıkları tespit edildiğinde gerekli önleminizi aldınız mı?		
KIL ANALİZİ		
1. Kılların sertlik durumunu tespit ettiniz mi?		
2. Kıl dönmesi olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
3. Kılların çıkış yönlerini tespit ettiniz mi?		
SICAK KOMPRES		
1. Yaklaşık iki litrelik sıcak suyu küçük olmayan bir kaba koydunuz mu?		
2. Kompres havlusunu uzunlamasına bir kere katladınız mı?		
3. Katlanmış kompres havlusunu sıcak suda 1-2 dakika beklettiniz mi?		
4. Bezi su damlamayacak şekilde sıktınız mı?		
5. Kompres ısıtıcı aleti varsa, katlanmış kompres havlusunu ısıtıcının buhar bölümüne koydunuz mu?		
6. Müşterinin arkasında yer aldınız mı?		

7. Gözlerini kapamasını rica ettiniz mi?		
8. Kompres havlusunu iki ucundan tuttunuz mu?		
9. Müşterinin yüzündeki kompres havlusunu açıp, çenenin altına koydunuz mu?		
10. Burun delikleri açık kalacak, üst dudak ve çene havlunun içinde kalacak şekilde havlu uçlarını iki yanda yüzün yukarisına doğru çektiniz mi?		
11. Havlu ile cildin iyi temas etmesini sağlamak amacıyla yüzün tüm bölümlerine avuç içiyle birçok kez bastırdınız mı?		
12. Havluyu etki etmesi için 1-2 dakika beklettiniz mi?		
13. Cilt soğumadan kompres işlemini yinelediniz mi?		
SABUNLAMA		
1. Tıraş kabının yarısını sıcak suyla doldurdunuz mu?		
2. Tıraş fırçasını sıcak suya batırıp ıslatınız mı?		
3. Cilt türüne uygun tıraş kremi kullanılacak ise fırçaya koyarak yüzde köpürttünüz mü?		
4. Sabun kullanılacaksa ıslanan fırçayı döndürerek tıraş sabununa sürerek köpürttünüz mü?		
5. Fırçayla dairesel hareketler yapıp çeneden başlayarak yanağa ve boynuna sürdünüz mü?		
6. Fırçayı yeniden suya batırarak sabunladınız mı?		
7. Köpüğü burun altına dairesel hareketle değil parmağı fırçaya bastırıp incelterek doğru çizgi halinde sürdünüz mü?		
8. Sabunlama bittikten sonra sivilce, ben ve yaralı yerlerin üstündeki sabunları parmakla alarak işaretlediniz mi?		
9. Sakalın iyice yumuşaması için sabunlamayı 2-3 kez yaptınız mı?		
10. Tıraş köpüğü kullanılacaksa köpüğü doğrudan el ile sürdünüz mü?		
11. Sağ yanak tıraşı yaptınız mı?		
12. Sağ ağız açısı tıraşı yaptınız mı?		
13. Sağ çene tıraşı yaptınız mı?		
14. Aşağı doğru sağ boyun tıraşı yaptınız mı?		
15. Yukarı doğru sağ boyun tıraşı yaptınız mı?		
16. Sol yanak tıraşı yaptınız mı?		
17. Sol ağız açısı tıraşı yaptınız mı?		
18. Sol çene tıraşı yaptınız mı?		
19. Çene tıraşı yaptınız mı?		
20. Aşağı doğru sol boyun tıraşı yaptınız mı?		
21. Yukarı doğru sol boyun tıraşı yaptınız mı?		
22. Boyun ortası tıraşı yaptınız mı?		
23. Çene çukuru tıraşı yaptınız mı?		
24. Bıyık tıraşı yaptınız mı?		
25. Ağız açısının tıraşı yaptınız mı?		

TIRAŞ SONRASI UYGULAMA		
1. Müşterinin yüzünü lavaboya eğdiniz mi?		
2. Baş arkasındaki havluyu omuz üzerine yerleştirdiniz mi?		
3. Giysisini ıslatmadan yüzünü sabun artığı kalmayacak şekilde yıkadınız mı?		
4. Geriye yaslamadan yüzünü kuruladınız mı?		
5. Müşterinin başını geriye yasladınız mı?		
6. Batık kılları iğne ve cımbız yardımıyla çıkarttınız mı?		
7. Bölgeye antiseptik sürdünüz mü?		
SOĞUK KOMPRES		
1. Yaklaşık iki litrelik soğuk suyu küçük olmayan bir kaba koydunuz mu?		
2. Kompres havlusunu uzunlamasına bir kere katladınız mı?		
3. Katlanmış kompres havlusunu soğuk suda 1-2 dakika bekletiniz mi?		
4. Bezi su damlamayacak şekilde sıktınız mı?		
5. Müşterinin arkasında yer aldınız mı?		
6. Gözlerini kapamasını rica ettiniz mi?		
7. Kompres havlusunu iki ucundan tuttunuz mu?		
8. Müşterinin yüzündeki kompres havlusunu açıp, çenenin altına koydunuz mu?		
9. Burun delikleri açık kalacak, üst dudak ve çene, havlunun içinde kalacak şekilde havlu uçlarını iki yanda yüzün yukarisına doğru çektiniz mi?		
10. Havlu ile cildin iyi temas etmesini sağlamak amacıyla yüzün tüm bölümlerine avuç içiyle birçok kez bastırdınız mı?		
11. Havluyu etki etmesi için 1-2 dakika beklettiniz mi?		
TIRAŞ KOZMETİKLERİ UYGULAMA		
1. Tıraş losyonunu avuca yeteri miktarda koydunuz mu?		
2. Yüze hafif basınç hareketleriyle tıraş yapılan alana uyguladınız mı?		
3. Yeteri miktarda nemlendiriciyi elleri birbirine sürerek avuç içinde dağıttınız mı?		
4. Nemlendiriciyi yüze hafif masaj hareketleriyle uyguladınız mı?		
5. Müşteriye ‘sıhhatler olsun’ iyi dileklerinde bulundunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyetle; gerekli ortam ve araç-gereç sağlandığında, sakal ve bıyığı tekniğine uygun şekillendirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çeşitli gazete, dergi ve internetten sakal bıyık şekilleri araştırması yapınız, elde ettiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. SAKAL BIYIK ŞEKİLLENDİRME

2.1.Tanımı

Erkeklerin dudak üstü ve çene bölgesinde çıkan sert kılların değişik boylarda kısaltılarak tıraşlanmasına sakal ve bıyık şekillendirme denir. Sakal ve bıyık şekillendirme uygulamaları iki şekilde yapılır.

- Daha önceden şekillendirilmiş olan sakal ve bıyığın uzamış şeklinin kısaltılarak eski şeklinin verilmesi.
- Doğal halinde uzamış sakal ve bıyığın yüze yakışan şekilde kısaltılıp şekillendirilmesidir.

2.2. Sakalın Önemi

Çene ve yanaklardan boyun bölgesine kadar uzanan sert kıllara sakal denir. İlk çağlardan beri binlerce yıl erkekler yaşadıkları yöre ve iklim koşulları, dinsel inanış, buldukları görev ve mevki ile kişisel isteklere bağlı olarak çeşitli biçimlerde sakal bırakmışlardır. Eskiden daha çok orta yaşın üstündeki erkekler sakal bırakırken, son yıllar da gençlerinde çeşitli şekillerde sakal bıraktıkları görülmektedir.

Sakal, çocukluktan erkeklığe geçişin bir göstergesi olarak kabul edilmiş, sakalı ve bıyığı çıkmayan kişilere köse denilmiştir. Bu nedenden dolayı sakal erkekler için gurur kaynağı olmuştur.

Sakal ve bıyık makyajda olduğu gibi yüzde iz, çukurluk, leke gibi durumlar olduğunda veya yüzdeki hoş olmayan hatları gizleyerek daha güzel görünüm oluşturma aracı olarakta kullanılmaktadır. Örneğin geniş çenede bırakılan top sakal çeneyi daha dar gösterirken, dar çenede bırakılan ince sakal çeneyi daha geniş gösterir.

2.3. Bıyığın Önemi

Dudak üstünden başlayarak dudak kenarlarına kadar sarkabilen sert kıllara bıyık denir. Tarihten gelen kahramanlık, yiğitlik ve mertlik gibi kavramların göstergesi olan bıyık, Türk erkeğinin simgesi olmuştur. Erkekler bıyıklarına özen göstererek uzatırlar ve sert kılların yatışması için bıyık yağı kullanırlardı. Beyazların kapatılması için saç boyalarının bulunmadığı zamanlarda fındık içi yada ceviz ateşe tutulur, yanmış fındık ya da ceviz siyah boya niyetine bıyıklara sürülürdü. Berberlerde ince bıyık maşası bulunur, hafif ısıtılan bu maşayla bazı bıyıklara şekil verilirdi. 20.yy başlarına değin Türk erkekleri bıyıklarını kesmezler, toplumsal durumlarına ve yüz biçimlerine göre bıyık bırakırlardı. Türk erkeklerinde bıyık kesme adeti birinci dünya savaşı'ndan sonra başlamıştır.

2.4. Sakal ve Bıyık Çeşitleri

Sakal ve bıyık kullanımında sakalın sıklığı ve çıkış yönleri sakal ve bıyık şekillerini önemli ölçüde etkilemektedir. Bıyık şekillerinde çok fazla değişiklik gözlenmezken, sakal şekillerinde daha fazla çeşitlilik gözlenmektedir. Berberin yüz şekillerine uygun sakal bıyık şekillendirmesi yapabilmesi için sakal, bıyık çeşitlerini iyice öğrenmelidir. Aşağıda belli başlı sakal ve bıyık şekilleri verilmiştir.

2.4.1. Sakal Çeşitleri

- **Çember Sakal:** Sakalın üstünden ve çene altından tıraş edilerek yüzü çember gibi çeviren ay şeklinde kısa kesilen sakal çeşididir. Çember sakal din adamları ve dini kesim tarafından benimsenmiştir. Çember sakal, ustura, tarak ve makasla şekillendirilebilir.

Resim 2.1: Çember sakal

- **Top Sakal :** Çenede bıyık uçlarıyla beraber ağız kenarından çene altına kadar olan sakal çeşididir.

Resim 2.2: Top sakal

- **Jön Sakal** : Favoriden ince hatla başlayıp çene altına doğru inerken, bıyıklarla birleşip alt dudak kenarı tıraş edilen sakal çeşididir.

Resim 2.3: Jön sakal

- **Kaba Sakal** : Hiçbir işlem yapılmadan doğal halinde uzatılan sakaldır.

Resim 2.4: Kaba sakal

- **Köse Sakal** : Kılırları seyrek çıkan, düzgün şekil verilemeyen sakal çeşididir.
- **Teke Sakal** : Çene üzerinde püskül gibi bırakılmış, kılların uçları kesilmeyerek uzatılmış sakaldır. Binlerce yıl önce Orta Asya Türkleri tarafından Çinlilerde görülerek alınıp, benimsenmiş bir sakal çeşididir. Buna keçi sakalı da denilir.

Resim 2.5: Teke Sakal

- **Kirli Sakal** : Doğal halinde bir iki günlük uzamış sakaldır.

Resim 2.6: Kirli sakal

2.4.2. Bıyık eşitleri

- **Badem bıyık**: Yanları tıraş edilerek yalnız burun hizasında bırakılan küçük bıyıktır.

Resim 2.7: Badem bıyık

- **Pos bıyık** : Biçim verilmeden olduğu gibi bırakılmış bıyıktır.

Resim 2.8: Pos bıyık

- **Burma bıyık:** Dudak üstü kılları kırpılmış, yanlardaki kılları uzatıp parmakla burularak biçim verilmiş bıyıktır.

Resim 2.9: Burma bıyık

- **Kâtip bıyık :** Alttan ve üstten tıraş edilerek düz ve ince bıyıktır.

Resim 2.10: Kâtip bıyık

- **Kaytan bıyık :** Dudak üstüne gelen kıllar kırpılmış, üstten derince tıraş edilmiş dudağın yanından düz şekilde devam eden bıyıktır.

Resim 2.11: Kaytan bıyık

- **Kırpık bıyık** : Uçları kırılmış, dudak üstünde ufak bir yastıkçık biçiminde bırakılmış bıyıktır.

Resim 2.12: Kırpık bıyık

- **Pala bıyık** : Yanlardan dışa taşacak biçimde uzatılmış, uçları yukarı doğru burularak sivriltilmiş gür bıyıktır.

Resim 2.13: Pala bıyık

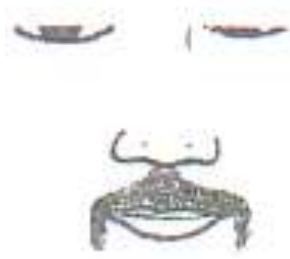
- **Köse bıyık** : Kılırları gür çıkmayan ve düzenli olmayan ince seyrek bıyıktır.

- **Moğol bıyık:** Kaytan bıyık gibi, fakat uçları çene hizasından aşağı doğru sarkan bıyıktır.

Resim 2.14: Moğol bıyık

- **Çin bıyık :** Dudak üstü kılları kırılmış, üst kısmı inceltile ve iki dudak yanlarından aşağı doğru uzayan ince bıyıktır.

Resim 2.15: Çin bıyık

2.5. Sakal Bıyık Şekillendirmede Kullanılan Teknikler

Sakal bıyık şekillendirme uygulamaları üç farklı yöntemle yapılır. Bu yöntemler; ustura ile kazıma, ense makinesi ve tarak makas ile kısaltma yöntemleridir. Sakal çeşidine göre şekillendirme yöntemine karar verilir.

2.5.1.Tarak ve Makasla Geçişli Kesim

Uzun sakaldan, kısa sakala doğru yavaş yavaş farklı sakal boyları oluşturulmasına geçişli kesim denir. Geçişli kesim tarak, makas kullanarak ya da ense makinesiyle yapılabilir. Tarak, makas ile geçişli kesimde; tarak başlangıç hattı üzerine yatay olarak koyularak ters yönde kıllara geçirilir. Kıllar tarak ile ciltten kaldırılır ve böylece cilde bir açı yapılarak tarak üzerindeki kıllar istenilen uzunlukta kesilir. Makas daima tarağın üstünde durmalı ve tarağa paralel hareket etmelidir. Bu kesimde sağ yüz, sol yüz ve ortası sırası izlenmelidir. Geçişler sık sık taranarak kontrol edilmelidir. Sakal uzun olduğunda tararken sol el ile desteklenmelidir.

Resim 2.16: Tarak ve makasla geçişli kesim

2.5.2. Ense Makinesi ile Geçişli Kesim

Makinenin kesme uçları farklı uzunluklara ayarlanarak da geçiş elde edilebilir. Ense makinesinin kesme uçları ayarlanabilir. Ense makinesi ile geçişli kesimde öncelikle 3mm kesme yüksekliğine ayarlanan makine ile sakalın sınır hattı kısaltılır. Daha sonra makinenin kesici ucu 1/10 mm'ye ayarlanarak hat dışındaki tüm sakallar kesilir. Kirli sakal traşının tamamında makinenin kesici uç ayarı değişmez.

Resim 2.17: Ense makinesi ile geçişli kesim

2.5.3. Ustura ile Kazıma

Sakal ve bıyık şekillendirme uygulamasında temiz bir kenar hattı elde etmek önemlidir. Sakal ve bıyık hattı dışında kalan küçük kıllar görünümü bozar.

Resim 2.18: Ustura ile Kazıma

2.6. Ense ve Favori Şekillendirilmesi

Ense şekillendirilmesinde, saç bitiminin bir kulaktan enseyi takip ederek diğer kulağa kadar olan kısmının şekillendirilmesi anlaşılır. Ense şekillendirilmesi, sakal bıyık tıraşında kullanılan yöntemler kullanılarak yapılır. Genellikle kulak üstü ve arkası ile ense kısmının şekillendirilmesi saç tıraşıyla birlikte, favori ise sakal tıraşıyla birlikte yapılır. Ancak saç sakal tıraşı yaptırmadan sadece ense favori şekillendirmesine de gereksinim duyulabilir.

Boyun şekilleri ense şekillendirmeyi etkiler. Kalın boyunda ense hattı, aşağı doğru daralarak inmelidir. Ense bitim çizgisi düz çizgi olarak değil, doğal bırakılmalıdır. Uzun ve ince boyunda ise ense hattı, geniş bir hatla aşağı doğru inmelidir. Ense bitim çizgisi ise düz şekilde tıraşlanmalıdır.

Ense kesimi saçın uzunluğuna göre ikiye ayrılır;

- Saçın doğal büyüme sınırında ense tıraşı bitiminin saptanması.
- Saçın doğal büyüme sınırı dışında ense tıraşı bitiminin saptanması.

2.6.1. Saç Doğal Büyüme Sınırında Ense Tıraşı Bitiminin Saptanması

Bu işlem kulak üstünden başlayarak enseye doğru, günün modasına ve ensenin enine göre saç bitiminin şekillendirilmesidir. Ense saç bitimi temiz bir hat halinde şekillendirilmeli ve saç, doğal büyüme sınırının kusurları (saç dönükleri) düzeltilmelidir. Doğal saç büyüme sınırındaki ense kesiminde, yalnızca sınır hattı dışında büyümüş saçlar ve saçların üstten çok uzamış kısımları kesilebilir. Buna dikkat edilmezse, örneğin kulaklar üzerinde kel gibi açıklıklar girintiler oluşur. Enseye giden hatta çok saç kesilirse, arkadan büyüyen saçlar yüzünden birkaç günde temiz olmayan bir ense hattı oluşur.

2.6.2. Sa Doğal Büyüme Sınırı Dışında Ense Tıraşı Bitiminin Saptanması

Bu durumda ense tıraşı, tasarlanan sa modeli biçimine ve var olan sa uzunluğuna göre ayarlanır. Bu uzunluk her boyda olabilir.

2.6.3. Favori Şekillendirme

Kulak önünde sa ve sakalın birleşik olarak şekillendirilmesidir. Sa ve sakalın gürlüğü, saçın kulak üzerinde doğal bitim çizgisi favori şeklini etkiler. Favori şekilleri geçmişten günümüze değişikliğe uğramıştır. Eskiden uzun ve kalın favoriler kullanılırken günümüzde sakal bıyık şekillerinde görülen çeşitlilik, favori şekillerinde de görülmektedir.

2.6.3.1. Favori Çeşitleri

- **Doğal favori:** Şekil verilmeden doğal uzatılmış favoridir. Her yüz şeklinde kullanılabilir.

Resim 2.19: Doğal favori

- **Düz favori:** Düz favori uzun ve kısa olmak üzere iki çeşittir. Uzun düz favori kulak önünde, kulak memesi hizasında 1-1,5cm genişliğinde uç kısmı küt tıraş edilen favori çeşididir. Uzun düz favori uzun ve üçgen yüzlerde kullanılmamalıdır. Çünkü yüzü daha uzun gösterir. Yuvarlak yüzü ise ovele yaklaştıracığı için bu yüz tipinde kullanılması uygundur.

Resim 2.20: Uzun düz favori

- **Kısa düz favori:** Kulağın yarı hizasına kadar uzatılan 1-1,5cm genişliğinde ucu küt tıraş edilen favori çeşididir. Kare ve yuvarlak yüzün kısalığını belirginleştirirken uzun yüzü daha yuvarlak gösterir.

Resim 2.21: Kısa düz favori

- **İnce favori:** Kulağın yarı hizasında ya da kulak memesine kadar yarım cm genişliğinde ucu küt tıraş edilen favori çeşididir. Uzun yüzlerde uzunluğu daha da belirginleştirir.

Resim 2.22: İnce favori

- **Sivri favori:** Kulağın yarı hizasında ya da kulak memesine kadar, ince üçgen şeklinde uç kısmı tamamen sivri bırakılan favori çeşididir. Sivri favorinin, kısa sivri, uzun sivri, kalın ucu içe sivri, ucu dışa sivri çeşitleri vardır. Üçgen yüzlerde üçgen hattı belirginleştirir.

Resim 2.23: Ucu ie sivri favori

Resim 2.24: Uzun sivri favori

Resim 2.25: Kısa sivri favori

- **Üçgen favori:** Kulağın yarı hizasında uzatılan favorinin uç kısmından kulak kıvrımı yönünde kesilerek üçgen şekli verilen doğal görünümlü favori çeşididir. Kare ve yuvarlak yüzlü kişilerde yüzün genişliğini daha da belirginleştirir.

Resim 2.26: Üçgen favori

- **Paa favori:** Kulak memesi hizasında 1,5 cm eninde ucu yüze doğru eğik şekillendirilen favori çeşididir.

Resim 2.27: Paça favori

- **Ucu oval favori:** Kulak memesi hizasında 1,5-2cm genişliğinde ucu oval şekillendirilen favori çeşididir.

Resim 2.28: Ucu oval favori

2.6.4. Ense ve Favori Şekillendirilmesi Alıştırma Uygulamaları

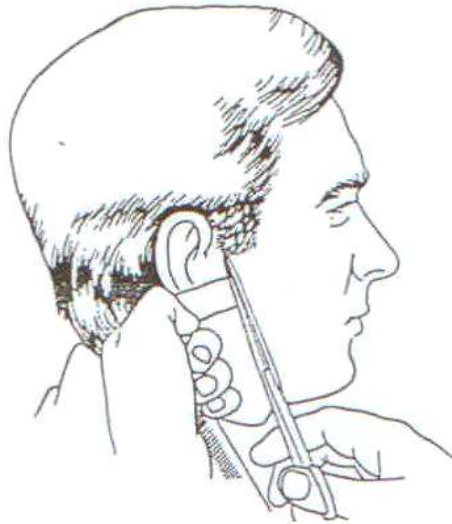
Makas ve Tarak Kullanarak Kenar Favori Şekillendirme

- Müşterinin başını lavaboya eğiniz.
- Müşterinin saçını yıkayınız.
- Müşterinin saçını ve kulak içlerini kurulayınız.
- Müşterinin saçını tarayınız.
- Müşterinin sağ tarafına geçiniz.
- Saç kesme makasını istenen alt favori kesim kenarına cildin üzerine yerleştiriniz.
- Sol elin işaret parmağı ile makasın duruşunu destekleyerek kesimi yapınız.

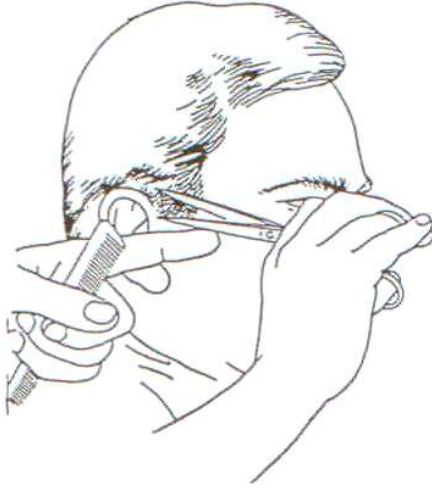
Resim 2.29: Sağ alt kenar favorisinde sağ uzunluğunun saptanması

- Sol elin işaret parmağını kenarın altında müşterinin yanağına koyunuz.
- Makasın ucunu kulak kıvrımına doğru işaret parmağı üzerine yerleştiriniz.
- Makas ucunu sakın bir hareketle keserek kulak kıvrımının ortasına kadar getiriniz.

Resim 2.30: Kulak kıvrımındaki kenarın biçimlendirilmesi.

- Makas ucunu çok geniş ağmadan dikkatle destek olan işaret parmağı üzerinden kulak kıvrımına doğru kenar kesimini yapınız.

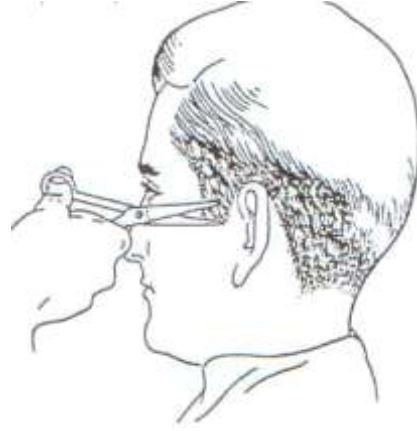
Resim 2.31: Kulağın üst kenar kesimi

- Sol işaret parmağı ile kulağı aşağı bükerek kulak üstü kenar kesimini yapınız.
- İşaret parmağının sırtını alt sağ ense yarısına koyunuz.
- İşaret parmağı ile makasa destek vererek yukarı, kulak kıvrımına doğru kesim yapınız.

Resim 2.32: Sağ kulak kıvrımından enseye giden hattın biçimlendirilmesi.

- Müşterinin sol tarafına geçiniz.
- Müşterinin başını dik konumda ayarlayınız.
- Sol favoride bileği bükerek makas ucunu kulağa doğru tutunuz.
- Makası diğer favori uzunluğuna göre yerleştiriniz.

Resim 2.33: Sol favoride makas tutuşu

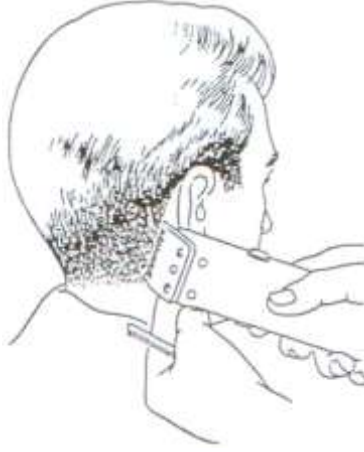
Saç Kesme Makinesi İle Kenar Kesimi

- Saç kesme makinesi ucunu 1,10'luk ya da 1,20 mm'lik kesim ucunu ayarlayınız.
- Makineyi başparmak üstte diğer parmaklar altta kalacak şekilde tutunuz.
- Makineyi düz şekilde tutarak favori ucuna koyunuz.

Resim 2.34: Favori boyunu tespit etme

- Makineyi belirlediğiniz favori uzunluğundan aşağı doğru hareket ettirerek favori boyunu işaretleyiniz.
- Makine ile alttan işaretlenen yüksekliğe kadar tıraşlama yapınız.
- Kulak kıvrımından enseye doğru olan hat, tersine döndürülmüş makinenin ucunu birçok kez kaldırıp değiştirilerek kulak kıvrımından enseye doğru olan hattı belirleyiniz.

Resim 2.35: Ense hattı belirleme

- Duruş yerinizi değiştirerek başın diğer tarafının kenar ve favori şekillendirmesini yapınız.
- Makine ucunu sıfır tıraşa ayarlayınız.
- Hat dışındaki ince saçları tıraşlayınız.

Resim 2.36: İnce saçları tıraşlama

- Ensedeki kesik kılları ense fırçası ile fırçalayarak uzaklaştırınız.

Ustura İle Kenar Kesimi

- Ustura ile alınacak saçları, tıraş kremi ile köpürtünüz ,sürünüz ya da su ile ıslatınız.
- Müşterini sağ tarafına geçiniz.
- Favori uzunluğunu makas ile belirleyiniz.
- Müşterinin başına sol elin, orta ve yüzük parmağını koyunuz.
- Sağ favori üzerindeki deriyi başparmakla yukarı doğru gerdiriniz
- Usturayı makasla saptanmış kenarın altına koyarak aşağı doğru tıraş yapınız.

Resim 2.37: Favori tıraşı

- Kulak kıvrımı üzerindeki deriyi sol elin başparmağı ve işaret parmağı ile geriniz.
- Kulak kıvrımının üstündeki sakalı usturanın ucuyla tıraş yapınız.

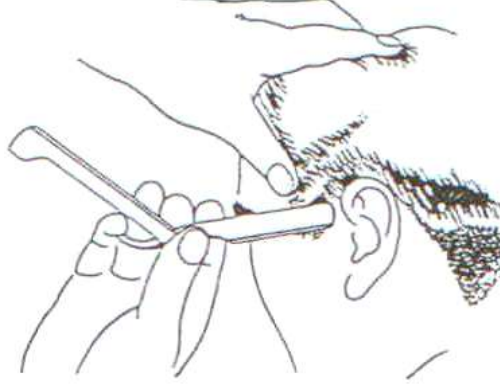
Resim 2.38: Ustura ile kulak kıvrımı tıraşlama

- Kulak kıvrımından enseye giden hattı tıraş yapmak için sol eli hafifçe enseye koyunuz.
- Sol başparmakla deriyi geriniz.
- Usturayı kesim hattının kenarına uyacak şekilde koyunuz.
- Hat dışındaki kılları ustura ile tıraşlayınız.

Resim 2.39: Ustura ile ense hattını tıraşlama

- Sol favori tıraşında usturayı sağ elle geriye doğru tutunuz.

Resim 2.40: Sol favoride ustura tutuşu

- Sol tarafta usturayı normal yönde ve geriye tutarak tıraş yapabilirsiniz. Hangisini rahat yaptığınızı kontrol ediniz.
- Usturayı rahat kullandığınız şekilde tutarak ense hattını tıraşlayınız.
- Sol ense hattı dışındaki kılları uzaklaştırmak için sol eli kulağa koyunuz ve deriyi yukarı doğru geriniz.

Resim 2.41: Hattı dışındaki saçları tıraşlama

- Usturayı geriye doğru tutarak, bıçağın ucuyla hat boyunca alta doğru tıraşlama yapınız.

2.7. Sakal Bıyık Şekillendirme Uygulamasında Dikkat Edilecek Noktalar

- Araç-gereç hijyeni ve hazırlığı uygulama öncesi yapılmalıdır.
- Koltuk ayarı müşteri ve kendi ölçülerinize göre ayarlanmalıdır.
- Kesim örtüsü müşterinin kıyafetlerini koruyacak şekilde düzgün takılmalıdır.
- Sabunla yumuşatma işleminde müşterinin gözleri sabundan korunmalıdır.

- İstenilen şeklin, sakalın sıklığı ve çıkış yönlerine göre uygunluğu tespit edilmelidir.
- Ustura ile sakal hattı oluştururken düzgün olmasına dikkat edilmelidir.
- Tıraş edilen şeklin kenarları belirgin olmalıdır.
- Kesim makası daima tarağın üstünde durmalıdır.
- Tarak ve makas paralel olarak hareket ettirilmelidir.
- Sakalın içinde kıstadan uzuna geçiş olmasına dikkat edilmelidir.
- Sakal ve bıyık, yüzün her iki tarafında eşit olmalıdır.
- Şekillendirme sonrası kesilen kıllar iyi temizlenmelidir. Şekillendirme sonrası mutlaka uygun tıraş kozmetiği kullanılmalıdır.
- Favorilerdeki saç boyu bir tarafta diğerinden daha uzun olduğunda; kesim orantısız olur.
- Sol favori tıraşında ustura geriye doğru tutulmazsa, kulakta yaralanma olabilir.

2.8. Kullanılan Araç-Gereçler

Ustura, tıraş sabunu, sakal fırçası, fırça taşı, kesim tarağı, kesim makası, havlu, ense fırçası, kesim örtüsü, ense makinesi, nemlendirici.

2.8.1. Araç-Gereç Hazırlamada Dikkat Edilecek Hususlar

- Araç-gereçlerin temizliği mutlaka yapılmalıdır.
- Gerekli araç-gereçler hazırlanmalı, kullanılmayacak olanlar ortamdaki kaldırılıp düzenli bir şekilde dolaplara yerleştirilmelidir.
- Araç-gereçler yapılacak olan işlemden tezgâha veya ayna önüne önceden konulmuş olmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

- **Ön Hazırlık Yapınız (Bkz. Faaliyet -1)**
- **Müşteri hazırlığına geçiniz.**

- Müşteriyi koltuğa oturtunuz.
- Müşterinin başını baş dayama yerine yaslayınız.
- Müşterinin başını boyun açıkta kalacak şekilde ayarlayınız.
- Müşterinin yakasını içine kıvrınız.
- Kesim örtüsünü takınız.
- Müşterinin şekillendirme isteğini öğreniniz.
- Sakalın biçimini, uzunluğunu ve kenar hatlarını saptayınız.

- **Sakal ve Bıyık Şekillendirmeye Geçiniz**

- Müşterinin başını lavaboya eğiniz.
- Müşterinin sakal bölgesini ılık suyla ıslatınız.
- Sakalları sabunla köpürterek ovuşturunuz.
- Müşterinin başını boyun açıkta kalacak şekilde, koltuk başlığına yaslayınız.
- Müşterinin sağ tarafına geçerek başını sola döndürünüz.
- Sol elinizi müşterinin başı üzerine koyunuz.
- Sol elin başparmağını şakağa koyarak, tıraşlanacak bölgeyi yukarı doğru başparmakla geriniz.
- Sağ el ile usturayı başparmak altta diğer parmaklar üstte olacak şekilde tutunuz.
- Yanak bölümünde belirlediğiniz sınır hattı üzerindeki kılları ustura ile aşağıya doğru tıraşlayınız.

Resim 2.42: Yanak sakal hattının ustura ile belirlenmesi

- Sol elin başparmağını çene altına koyarak müşterinin çenesini yukarı doğru kaldırınız
- Başparmak yardımıyla çene altı derisini gerdiriniz.

- Boyun bölümünde belirlediğiniz sınır hattı altındaki kılları ustura ile kıl çıkışı yönünde tıraşlayınız.

Resim 2.43: Boyun bölgesi sakal hattının ustura ile belirlenmesi

- Sol elin işaret ve orta parmağını birleşik şekilde yanak üzerine koyarak burun yönünde gerdiriniz.
- Sakalın favoriyle birleştiği kulak önündeki bölümü ustura ucu ile temizleyiniz.
- Burun ucunu yukarı doğru kaldırarak bıyığın üst hattını ustura ile temizleyiniz.
- Sol el ile bıyığı yanağa doğru gerdirerek bıyığın yan hattını ustura ile şekillendiriniz.
- Müşterinin sol tarafına geçerek başını sağa döndürünüz.
- Sol tarafta yanak, boyun, bıyık ve kulak önü sınır hattı tıraşını sağ taraftaki gibi yapınız.
- Sakalın uzunluğunu kısaltmak amacıyla, tarağı sakala çene altından yukarı doğru geçiriniz.
- Tarağın arka kısmını yukarı kaldırarak sakalı cilt üzerinden kaldırınız.
- Makas ile tarak üzerindeki sakalları belirli bir ölçüde kesiniz.
- Tarağı favori yönünde iterek işlemi tekrarlayınız.
- Sol çene altından favoriye doğru, sakalı kısaltınız.
- Sakalın favoriyle birleştiği kulak önündeki bölümü ustura ile temizleyiniz.
- Bıyığın üst ve yan hattını ustura ile temizleyiniz.
- Tarak ve makas kullanarak sağ çene altından favoriye doğru sakalı kısaltma yapınız.

Resim 2.44: Tarak makasla sağ çene altı bölgesinin kısaltılması

- Sol çene altından favoriye doğru sakalı kısaltınız.

Resim 2.45: Tarak makasla sağ çene altı bölgesinin kısaltılması

- Çene ortasındaki çıkıntıyı göz önüne alarak yanlara doğru sakal boylarını eşitleyiniz.

Resim 2.46: Tarak makasla dudak altı sakal bölgesinin kısaltılması

- Sakal ile favori üstündeki saçları birbirine eşitleyiniz.

Resim 2.47: Tarak makasla favori bölgesinin kısaltılması

- Bıyığın dudak üzerine düşen kıllarını tarak ve makas kullanarak kısaltınız.

Resim 2.48: Bıyığın kısaltılması

- **Şekillendirme Sonrası Uygulamaya Geçiniz.**

- Sakalı alt kulaktan çeneye doğru fırçalayarak sakal içinde bulunan kesik kılları uzaklaştırınız.
- Müşterinin yüzünü lavaboya eğiniz.
- Baş arkasındaki havluyu omuz üzerine yerleştiriniz.
- Giysisini ıslatmadan yüzünü yıkayınız.
- Geriye yaslamadan yüzünü kurulayınız.
- Müşterinin başını geriye yaslayınız.
- Uygun tıraş kozmetiğini sürünüz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Ay şeklinde düzeltilen sakal çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Top sakal
B) Jön sakal
C) Çember sakal
D) Kaba sakal
2. Hiçbir işlem yapılmadan doğal şekliyle bırakılan sakal çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Köse sakal
B) Kirli sakal
C) Teke sakal
D) Kaba sakal
3. Çene üzerine püskül gibi bırakılmış sakal çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Teke sakal
B) Kirli sakal
C) Jön sakal
D) Top sakal
4. Favoriden ince hatla başlayıp çene altına doğru bıyıkla birleşen sakal çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Teke sakal
B) Jön sakal
C) Çember sakal
D) Kaba sakal
5. Biçim verilmeden olduğu gibi bırakılan bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Çin bıyık
B) Pos bıyık
C) Badem bıyık
D) Köse bıyık
6. Düz ve ince şekilde bırakılan bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Burma bıyık
B) Kaytan bıyık
C) Kâtip bıyık
D) Kırpık bıyık

7. Yanları tıraş edilerek yalnız burun hizasında bırakılan bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Badem bıyık
B) Burma bıyık
C) Moğol bıyık
D) Çin bıyık
8. Yanlardan dışa taşacak biçimde uzatılmış, çok gür olan bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Burma bıyık
B) Pala bıyık
C) Kaytan bıyık
D) Moğol bıyık
9. 9. Kılları gür çıkmayan düzene sokulamayan bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Badem bıyık
B) Kırpık bıyık
C) Köse bıyık
D) Kâtip bıyık
10. 10. Yanak yanlarından aşağı doğru uzayan ince bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Moğol bıyık
B) Kaytan bıyık
C) Burma bıyık
D) Çin bıyık

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz

Değerlendirme ölçütleri	Evet	Hayır
Ön Hazırlık Yapınız		
Müşteri Hazırlığına Geçiniz		
1. Müşteriyi koltuğa oturtunuz mu?		
2. Müşterinin başını baş dayama yerine yasladınız mı?		
3. Müşterinin başını boyun açıkta kalacak şekilde ayarladınız mı?		
4. Müşterinin yakasını içine kıvırdınız mı?		
5. Kesim örtüsünü taktınız mı?		
6. Müşterinin şekillendirme isteğini öğrendiniz mi?		
7. Sakalın biçimini, uzunluğunu ve kenar hatlarını saptadınız mı?		
Sakal ve Bıyık Şekillendirmeye Geçiniz		
1. Müşterinin başını lavaboya eğdiniz mi?		
2. Müşterinin sakal bölgesini ılık suyla ıslattınız mı?		
3. Sakalları sabunla köpürterek ovuşturduunuz mu?		
4. Müşterinin başını boyun açıkta kalacak şekilde, koltuk başlığına yasladınız mı?		
5. Müşterinin sağ tarafına geçerek başını sola döndürdünüz mü?		
6. Sol elinizi müşterinin başı üzerine koydunuz mu?		
7. Sol elin başparmağını şakağa koyarak, tıraşlanacak bölgeyi yukarı doğru başparmakla gerdiniz mi?		
8. Sağ el ile usturayı başparmak altta diğer parmaklar üstte olacak şekilde tutunuz mu?		
9. Yanak bölümünde belirlediğiniz sınır hattı üzerindeki kılları ustura ile aşağıya doğru tıraşladınız mı?		
10. Sol elin başparmağını çene altına koyarak müşterinin çenesini yukarı doğru kaldırdınız mı?		
11. Başparmak yardımıyla çene altı derisini gerdirdiniz mi?		
12. Boyun bölümünde belirlediğiniz sınır hattı altındaki kılları ustura ile kıl çıkışı yönünde tıraşladınız mı?		
13. Sol elin işaret ve orta parmağını birleşik şekilde yanak üzerine koyarak burun yönünde gerdirdiniz mi?		
14. Sakalın favoriyle birleştiği kulak önündeki bölümü ustura ucu ile temizleyiniz mi?		
15. Burun ucunu yukarı doğru kaldırarak bıyığın üst hattını ustura ile temizlediniz mi?		
16. Sol el ile bıyığı yanağa doğru gerdirerek bıyığın yan hattını ustura ile şekillendirdiniz mi?		
17. Müşterinin sol tarafına geçerek başını sağa döndürdünüz mü?		
18. Sol tarafta yanak, boyun, bıyık ve kulak önü sınır hattı tıraşını sağ taraftaki gibi yaptınız mı?		

19.Sakalın uzunluğunu kısaltmak amacıyla, tarağı sakala çene altından yukarı doğru geçirdiniz mi?		
20.Tarağın arka kısmını yukarı kaldırarak sakalı cilt üzerinden kaldırdınız mı?		
21.Makas ile tarak üzerindeki sakalları belirli bir ölçüde kestiniz mi?		
22.Tarağı favori yönünde iterek işlemi tekrarladınız mı?		
23.Sol çene altından favoriye doğru sakalı kısalttınız mı?		
24.Sakalın favoriyle birleştiği kulak önündeki bölümü ustura ile temizlediniz mi?		
25.Bıyığın üst ve yan hattını ustura ile temizlediniz mi?		
26.Tarak ve makas kullanarak sağ çene altından favoriye doğru sakalı kısaltma yaptınız mı?		
27.Sol çene altından favoriye doğru sakalı kısalttınız mı?		
28.Çene ortasındaki çıkıntıyı göz önüne alarak yanlara doğru sakal boylarını eşitlediniz mi?		
29.Sakal ile favori üstündeki saçları birbirine eşitlediniz mi?		
30.Bıyığın dudak üzerine düşen kıllarını tarak ve makas kullanarak kısalttınız mı?		
Şekillendirme Sonrası Uygulamaya Geçiniz		
1. Sakalı alt kulaktan çeneye doğru fırçalayarak sakal içinde bulunan kesik kılları uzaklaştırdınız mı?		
2. Müşterinin yüzünü lavaboya eğdiniz mi?		
3. Baş arkasındaki havluyu omuz üzerine yerleştirdiniz mi?		
4. Giysisini ıslatmadan yüzünü yıkadınız mı?		
5. Geriye yaslamadan yüzünü kuruladınız mı?		
6. Müşterinin başını geriye yasladınız mı?		
7. Uygun tıraş kozmetiğini sürdünüz mü?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “**Evet**” ise bir modül değerlendirme sorularına geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi sakal bıyık tıraşında kullanılan araç-gereçlerden biri **değildir**?
A) Tıraş kabı
B) Sakal fırçası
C) Pens
D) Cımbız
2. Aşağıdakilerden hangisi buhar cihazının kullanımı ile ilgili **yanlış** bilgidir ?
E) Buhar cihazına musluk suyu koyunuz.
F) Buhar verirken gözleri kapatınız.
G) Cihazı cilde 30 cm'den fazla yerleştirmeyiniz.
H) Cihazın haznesinde sıcak su varken soğuk su koyunuz.
3. Aşağıdakilerden hangisi sıcak kompresin etkilerinden biri **değildir** ?
A) Kan dolaşımını hızlandırır.
B) Gözenekleri açar.
C) Kılıları yumuşatır.
D) Gözenekleri daraltır.
4. Aşağıdakilerden hangisi hiçbir işlem yapılmadan doğal şekliyle bırakılan sakal çeşidir?
A) Köse sakal
B) Kirli sakal
C) Teke sakal
D) Kaba sakal
5. Aşağıdakilerden hangisi çene üzerine püskül gibi bırakılmış sakal çeşidi?
A) Teke sakal
B) Kirli sakal
C) Jön sakal
D) Top sakal
6. Biçim verilmeden olduğu gibi bırakılan bıyık çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Çin bıyık
B) Pos bıyık
C) Badem bıyık
D) Köse bıyık

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarını karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninizle iletişime geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz, modülün ilgili faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	Cilt analizi
2	Sertlik/çıkış Yönleri
3	Sertlik derecesine
4	Batık /kılların
5	Kompres
6	Köpük
7	Kasımalı/ Yaralanmalarla
8	Gerilirse/ Derinlikte
9	Perdah
10	Favorodeki/Favori ucu

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	A
4	B
5	B
6	C
7	A
8	B
9	C
10	D

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	D
4	D
5	A
6	B

KAYNAKÇA

- HENDERSON, Stephanie, **Temel Kuaförlük Bilimi**, 2. Baskı, MEB Basımevi , İstanbul 2000.
- ERKAN Ahmet, **Berberlik Sanatında Eğitim**, Ankara , 1995.
- KARATAY Yenal Yüksel, **Teknik Berberlik**, İstanbul.